

Viile hibride din Romania si integrarea in UE

Descriere imagine:
Dr. Ion Pusca

În multe publicatii din tara, au aparut si continua sa apara numeroase confuzii atunci când se vorbeste despre soiurile românești și, în special, despre hibridii producatori directi. Hibridii sunt prezentati, în mod gresit, ca soiuri autohtone sau indigene.

În acest sens, se omite aspectul esential ca, pâna acum un secol și jumătate, în Europa, deci și în România, nu existau vii hibride.

Hibridii au aparut ca mijloc de refacere a plantatiilor de vii distruse de filoxera. Soiurile europene de vita de vie, existente pâna la acea data, erau împartite în vita cultivata (roditoare - *Vitis vinifera*) și vita salbatica (neroditoare - *Vitis silvestris*).

Deci, cei care mai afirma astazi ca soiurile ?Capsunica?, ?Zaibar? sau ?Fraga? sunt autohtone sau indigene, la fel cum sunt Crâmpoșie, Galbena sau Zghihara, nu cunosc evolutia viticulturii din tara noastra.

Articolul de fata are rolul de a lamuri cititorii ce sunt soiurile de hibridi și cum au ajuns ele în România.

Perioada de aur a viticulturii în Europa

Acum opt milenii, omul a început să ?domesticească? o parte din vita salbatica care dadea struguri foarte mici și foarte acri. Ea a fost transformata în vita cultivata, creându-se, în timp, o mare diversitate de soiuri cu arome și culori diferite.

Înmulțirea vitei de vie în Europa se făcea simplu, prin butasi: un segment din coarda unui butuc era introdus direct în pământ și emitea, în mod natural, rădăcini și lăstari, devenind astfel un nou butuc.

Până în 1869 (anul introducerii metodei de altoire în viticultură), toate soiurile de via de vie cultivate pe continentul european trăiau pe rădăcini proprii, deci erau soiuri direct producătoare.

De asemenea, viile europene, în acele timpuri, nu cunoșteau nici bolile și nici daunătorii cu care se confruntă astăzi. Tehnic, această perioadă este cunoscută în istoria europeană a cultivării vitei de vie sub numele de "Perioada prefiloxerică". Poetic, însă, am putea-o numi și "Perioada de aur" a viticulturii europene.

Filoxera a "uscă" viile europene

Schimbarea radicală a sistemului tradițional de înmulțire și de cultură a vitei de vie în Europa s-a produs dramatic și în timp foarte scurt, începând cu anul 1863. Aceasta din cauza distrugerii rapide a suprafețelor viticole europene de către o insectă numită "filoxera", adusă din întâmplare din continentul nord american.

Filoxera (din grecescul phyllon "frunză" - xeros "uscă") este o insectă abia vizibilă, care, pentru a trăi, înțeapă rădăcinile vitei de vie, ca să-și trage seva din ele. În locul înțepăturilor, se formează niște umflături care împiedică trecerea sevei spre frunze, provocând, în același timp, și distrugerea rădăcinilor.

Pe continentul nord american, filoxera trăia și se înmulțea de multă vreme în contact cu rădăcinile speciilor vitelor americane, dar nu le putea provoca mult rău, deoarece, prin specificul lor, aceste vite erau rezistente la înțepăturile insectei. În schimb, soiurile europene erau foarte sensibile la atacul filoxerei. Ca dovadă, atunci când insecta a ajuns în Europa, a distrus complet via de vie cultivată tradițional.

Istoric, filoxera a ajuns în Europa în jurul anului 1850, odată cu aducerea în Franța, pentru studiu, a unor butasi din vitele ce creșteau pe continentul nord american. Cercetătorii de atunci nu aveau cunoștințe suficiente despre această insectă. Deci nu stiau de pericolul pe care îl prezenta filoxera intrând în contact cu plantațiile viticole ale Europei.

1863 a fost anul în care a fost semnalat pentru prima dată în Europa - sudul Franței - fenomenul de uscărire a viilor. Explicarea cauzelor uscării vitei de vie, identificarea insectei filoxera și a modului ei de atac avea să fie făcută public la 22 iulie 1868, de către renumitul profesor francez Jules-Emile Planchon, de formare medic. Din Franța, insecta filoxera s-a răspândit rapid în toate țările viticole ale Europei.

Astfel, putem spune că, începând cu anul 1863, viticultură europeană intra într-o nouă eră, numită "Perioada postfiloxerică".

1869 - anul primei altoiri

S-au făcut multe încercări nereușite de a distruge filoxera, de exemplu: tratamente chimice, inundări ale suprafețelor viticole, etc. În final, s-a ajuns la concluzia că soiurile europene, pentru a rezista insectei, t

rebuie sa traiasca pe radacinile vitelor americane. Acest lucru s-a putut realiza prin operatia tehnica numita 'altoire', descoperita în anul 1869. Ea consta în îmbinarea a doua portiuni viabile, provenind din doua vite de vie diferite, altoi si portaltoi, capabile sa produca prima tulpina si a doua radacina, formând un nou butuc.

Altoiul, provenit din soiuri europene (nerezistente la filoxera), își desfășoara activitatea deasupra solului si da vinuri de calitate. Portaltoiul, provenit din vite americane (rezistente la filoxera), dezvoltă în pământ un sistem radicular puternic.

Deci, după 1869 si până în zilele noastre, soiurile europene nu mai traiesc pe propriile radacini, ci pe radacinile vitelor provenind din continentul nord american, vite rezistente la atacul filoxerei.

Dr. Ing. Ec. ION PUSCA, Oenolog

Director general

S.C. 'Casa Vinului - Dr. Pusca' S.R.L. Bucuresti

Tel. 0744.587.473

ion_pusca@casavinului-drpusca.ro;

office@casavinului-drpusca.ro

www.casavinului-drpusca.ro

Articol publicat în revista Ferma nr. 1(39)/2006

Ion Pusca